

**VYSTOUPENÍ MINISTRA PETRA GANDALOVIČE,
PŘEDSEDY RADY,
NA ZASEDÁNÍ VÝBORU EVROPSKÉHO PARLAMENTU PRO RYBOLOV
VE STŘEDU 21. LEDNA 2009**

A. ÚVOD

Pane předsedo, vážení poslanci, dámy a pánové,

je mi velkou ctí, že tu dnes mohu být a prezentovat náš pracovní program. I přestože, že jsme vnitrozemská země, mohu vás ubezpečit, že se budeme velmi odpovědně věnovat otázkám rybářské problematiky a naší nestrannost můžete považovat za naši výhodu.

Při této příležitosti bych rád zdůraznil význam, který české předsednictví přikládá konstruktivní úloze, již v legislativním procesu pro odvětví rybolovu hraje Evropský parlament a zejména váš výbor. Těším se, že s vámi budu úzce spolupracovat na zajištění hladkého průběhu projednávání návrhů, kterými se v současnosti zabýváme.

Vzhledem k tomu, že se v reformní smlouvě u většiny záležitostí týkajících se rybolovu předpokládá přechod ke spolurozhodování, musíme si počkat, jaký bude její další vývoj. Jak jistě víte, smlouva je v mé zemi citlivým tématem.

Než se pustím do podrobností programu předsednictví, rád bych poděkoval svému předchůdci, Michelu Barnierovi, za jeho vynikající práci. Nejenže se mu podařilo poprvé schválit nařízení o celkových přípustných odlovech a kvótách bez nočního zasedání, ale rovněž dosáhl dohody o dlouhodobém plánu pro tresku obecnou a hospodářských opatřeních pro rybáře.

Vyjadřuji mu za to své díky!

Také bych rád vyzdvihl dobrou spolupráci v rámci Trojky a věřím, že Švédsko bude schopno dokončit návrhy, které od nás převezme.

Nyní bych se rád věnoval našemu pracovnímu programu.

B. PRACOVNÍ PROGRAM

Otázky rybolovu plánujeme zařadit na pořad jednání Rady v dubnu a červnu.

C. PRIORITY

Mými hlavními prioritami budou akvakultura, reforma společné rybářské politiky, udržitelnost a zjednodušení.

Akvakultura

Pár slov k první prioritě: akvakultuře.

Pro Českou republiku jakožto vnitrozemský stát představuje sladkovodní akvakultura hlavní zájem v oblasti rybářství. Není však pouze naší prioritou, je i tématem, které se týká téměř všech členských států EU, ať už se zabývají sladkovodní či mořskou akvakulturou.

Akvakultura je rybolovem budoucnosti. Máme-li v roce 2050 poskytnout potravu a nalézt proteiny pro svět s 9–10 miliardami obyvatel, musí být akvakultura součástí „modré revoluce“. Avšak než se tak stane, musíme vyřešit několik otázek.

Za prvé, naše produkce musí být udržitelná. Musíme inovovat a rozvíjet technologii. Musíme vyřešit protichůdné požadavky na využití prostoru a půdy. Naše produkce musí být šetrná k životnímu prostředí a spotřebitelé musí mít možnost ji jako takovou vnímat.

Za druhé, akvakultura musí být konkurenceschopná. Úvěrová a hospodářská krize ukázaly, že je nezbytné, aby obchodní modely byly solidní a odolné, a to zejména v případě mořské akvakultury. Čelíme problémům s nadbytečnou kapacitou, malými ziskovými maržemi a tržní silou prodejců a distribuce. Musíme poskytovat zdravé produkty a investovat do výzkumu a vývoje a zároveň zvyšovat informovanost spotřebitelů a zajišťovat jejich ochranu.

Za třetí, musíme bojovat proti zbytečné byrokracii – a to způsobem, který je efektivní a snižuje zátěž našich podniků v odvětví akvakultury. Rovněž by bylo možné zlepšit účast zainteresovaných subjektů a pozornost by měla být věnována odpovídajícímu monitorování, abychom mohli sledovat, zda je naše činnost účinná a nákladově efektivní.

Na základě sdělení Komise uspořádáme na dubnovém zasedání Rady výměnu názorů o akvakultuře. Plánujeme na ni navázat v závěrech Rady, které mají být přijaty v červnu a které stanoví politiku a politický postoj Rady. Víím, že akvakultura je ústředním bodem úvah i pro Parlament, těšíme se proto rovněž na vaše podněty.

Reforma společné rybářské politiky

Tím se dostávám ke své druhé prioritě: reformě společné rybářské politiky.

Součástí postoje Rady bude jistě i stanovisko, že akvakultura musí být plně zahrnuta do reformy společné rybářské politiky. Již nyní jsou akvakultura a odvětví rybolovu neoddělitelně provázány a rostoucí měrou tomu tak bude i v budoucnosti.

Jednoduše řečeno by spolu s řešením otázek akvakultury měla budoucí společná rybářská politika zákazníkům zaručit zdravé a řádně ulovené ryby za spravedlivou cenu a na druhé straně by rybářům měla zajistit přijatelné podnikatelské prostředí pro jejich obživu. Vzhledem k tomu, že rybí populace jsou citlivou komoditou žijící v citlivém prostředí, měla by budoucí rybářská politika rovněž zajistit jejich udržitelné využívání a zachovat mořské prostředí a mořské ekosystémy pro budoucnost.

Aby bylo v příštích letech možno odpovídajícím způsobem reagovat na výzvy, hodlá se české předsednictví při reformě společné rybářské politiky řídit těmito hlavními zásadami:

- lepší koordinací s dalšími unijními politikami a odvětvími;
- nákladovou efektivností a zajištěním příznivého poměru mezi kvalitou a cenou;
- rozsáhlejším využíváním tržních mechanismů;
- zjednodušením a omezením zbytečné byrokracie;
- nutností dlouhodobého plánování;
- subsidiaritou, vyšší mírou regionálního přístupu a spoluodpovědnosti členských států a rybářů;
- ochranou mořského prostředí a mořských ekosystémů.

Jsem si dobře vědom toho, že cesta k reformě společné rybářské politiky bude dlouhá a namáhavá a uvidíme, zda bude i obtížně schůdná a trnitá. Pokud však chceme zachovat či dokonce posílit naše postavení v tomto globálním společenství, což je den ode dne náročnější, musíme se ze všech sil snažit zajistit úspěch reformy společné rybářské politiky. To vlastně platí i obecně pro Unii jako celek.

V této úvodní fázi k tomu přispějeme uspořádáním výměny názorů o zelené knize Komise na zasedání Rady, jakmile ji od Komise obdržíme. Těšíme se i na vaše názory. Na základě neformálních kontaktů, které jsem s vámi dosud měl, vím, že akvakultura a reforma společné rybářské politiky patří k Vaším hlavním prioritám.

Udržitelnost

Nyní bych se rád zmínil o své třetí prioritě: udržitelnosti.

Reforma SRP je dlouhodobou záležitostí. Ve střednědobém horizontu však přetrvává řada výzev spojených se zajištěním udržitelnosti.

První prioritou ve střednědobém horizontu je nařízení o kontrole. Představuje pořádný „předkrm“ reformy SRP, kterou jsem již zmínil.

Pro spotřebitele je klíčovým bodem v tomto návrhu myšlenka „*zpětné vysledovatelnosti*“. S platným nařízením o kontrole budou spotřebitelé vědět, že u produktu, který si kupují, je možné vysledovat jeho původ od stolu až zpátky do sítě, a o to lépe jim bude chutnat, zvláště pokud jej zapijí sklenkou českého nebo moravského vína.

Vím, že dnes budete mít ve výboru první výměnu názorů k tomuto návrhu. Politickou rozpravu k návrhu plánuji uspořádat na zasedání Rady v červnu. Moji spolupracovníci do té doby tuto otázku podrobně posoudí a projdou okolo stovky článků, aby určili hlavní témata pro jednání ministrů. Podle mých informací tak rovněž učiníte před tím, než v květnu ukončíte svoji činnost, a vaše názory pro nás tak budou hodnotným přínosem k tomuto důležitému právnímu předpisu.

Druhým úkolem bude pokračovat v práci na dlouhodobých plánech. Jak jsem již uvedl, je pro nás dlouhodobé plánování jednou z hlavních zásad při reformě SRP. Jsem proto rád, že se Rada bude během českého předsednictví zabývat pravděpodobně čtyřmi dlouhodobými plány pro tyto populace:

- štikozubce severního;
- kranase obecného;
- sardel obecnou a
- tresku obecnou v Keltském moři.

Ve všech těchto případech se jedná o významné populace, a proto se v souvislosti s nimi pokusím s prací v Radě co možná nejvíce pokročit, přičemž budu samozřejmě brát ohled na vaši výsadu se k těmto plánům vyjádřit.

Posledním úkolem je problematika výmětů. Veřejnost si jednoduše nedovede vysvětlit, proč se ryby házejí zpět do moře. Unijní legislativa jakoby číhala skryta v knize zákonů a vábila rybáře k lovení ryb jen proto, aby se záhy vynořila a přinutila je naházet ryby zpět do moře.

Vyhazování úlovků do moře není samozřejmě tak jednoduché. Dokud k němu však bude nadále docházet, bude obtížné veřejnost přesvědčit, že naše politika rybolovu je udržitelná. Chci se proto určitou dobu věnovat nařízení o technických opatřeních, která jsou důležitá pro omezení výmětů. Jsem rád, že váš výbor vypracoval návrh zprávy, který hodláte přijmout ještě před tím, než v květnu ukončíte své zasedání. Těším se proto na váš názor.

Zjednodušení

Tím se dostávám ke své poslední prioritě: zjednodušení. Podle Komise jsou technická opatření klasickým příkladem toho, kdy by Rada měla postupně upouštět od mikromanagementu. Navrhla proto nové rozdělení pravomocí mezi Radou, Parlamentem a Komisí. Tento návrh je kontroverzní a zdá se, že předjímá připravovanou reformu SRP.

V souvislosti s touto otázkou snad budu jako předseda schopen dovést členské státy k vodě, nicméně není jisté, zda budu schopen je přesvědčit, aby se napily. Velice rád bych si proto vyslechl vaše názory na tuto otázku. Mám ji rovněž na seznamu jako jeden z možných bodů k politické dohodě na červnovém zasedání Rady.

Jako příznivec zjednodušení jsem zvláště potěšen tím, že se Komise chystá navrhnout zrušení zastaralých právních předpisů Společenství, které jsou již neplatné.

Součástí postoje mé země je přesvědčení, že máme-li EU přiblížit občanům, musíme ji pro ně učinit jasnou a snadno srozumitelnou. V opačném případě si ti, kteří se plaví po vlnách unijního práva v oblasti rybolovu, musí občas připadat jako „K.“ v Kafkově „Zámku“, uvězněný v prostředí nepochopitelné byrokracie.

D. ZÁVĚR

Závěrem bych, pane předsedo, rád řekl, že se těším na naši spolupráci v průběhu následujících šesti měsíců, jejímž cílem bude pokročit v práci na rozsáhlém legislativním programu, který je před námi.

Děkuji Vám za pozornost.

Pane předsedo, vážené poslankyně, vážení poslanci, rád zodpovím jakékoliv vaše případné dotazy.